

Stajerc izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
prednjede nedelje.

Nedeljna velja za Avstrijo: za celo leto 100.000, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrijo 4 K 50 vin. za celo leto 50.000, za Němčijo stane naredno leta 5 kron, za Štajersko pa 6 kron; drugo inozemstvo se podlaga naročnino z oziroma na visokost postavljati naprej. Posamezne štev. sprodatajo po 6 v. Uradništvo in upravljivo se nahajata v Štajerski gledališki poslopije štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2.50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 32.

V Ptiju v nedeljo dne 11. avgusta 1912.

XIII. letnik.

Kakor vsako leto . . .

Zadnjč enkrat smo govorili v uvodnem članku o kmetskem ponosu, ki je pri nas žalil, da je izginil in katerega nadomešča danes dober še suženska pokorščina . . . Pa se nam tudi treba govoriti enkrat tudi o kmetskem ponumu. Kajti mnogo, mnogo poguma je res, da človek danes ne vrže plug v staro dobo, ne pljuni na kmetski jopič in ne odide v fabriko kot suženj kapitala ali pa tja do novega drevesa, s štrikom v roki . . . Moj Bog, kako žalostna je dostikrat kmetova usoda! Z ljubezni, močno in iskreno kaže edino še materina ljubezen, vsadiš semo v sadek v naročje večne zemlje in upaš, da ti nate kos kruha, da izrodi tvoja vroča ljubezen vno klasje, da izvabita tvoja kri in tvoj znoj rojavje zemljice plod, brez katerega ni življenja. A solnce, pred katerim leži vsa človeška močja bojaljivo na kolennih, solnce ima dvojno oblike: enkrat začara hipoma vso naturo in je bilo včeraj še golo vejevje, duhti danes cvet ob cvetu; drugič zopet pa že z nepreklicno močjo in zelenega ajda ne upa svoje nežne glavice skozi sežgano skorja zemlje potisni. Kakor meč pada solnčni žarek na cvet in kmet pogubanost požar hiti od vasi do vasi. Bog, kako krvava je kmetova usoda! Po hrepenujo kelih, kjer bi imela dvigati na rožante svoje glavice, se skriva travica pod po kraškem skalovju. In nakrat se postavi oblik, tam nekje na obzorju, mali in prostrani oblik, kakor pajčolan; zrak postaja težak, da bi ga lahko rezal in blisk se skriva v razjarjenemu tigru za oblačnim zagrinjalom. Kmetek in zopet trenutek, — in nakrat prizadeti padati led, ojster, neusmiljen, toča, bič za vse, uničevalka vsega truda, razširjevalka življenja. Kakor sulica roparskega viteza predere tako točino zrne upov napeti plod. In čez par moment, ko si imel komaj časa, pogledati skozi zrno, ko si žena ni mogla niti solznatih očij poslati, plava že smrt čez tvoje njive, bela kmet, ki je pokopala vse tvoje upe in tvoj trud in tvoj ponos . . .

V takih žalostnih trenutkih postane kmet junak. In treba mu je poguma, levovega guma, da ne zdrsnem v grozeči prepad obupa.

In vsako leto je tako!

Tudi letos! Kako krasno je vse v spomladini, kako se je že človeško srce veselilo, da vse zopet enkrat zemljica vsaj nekaj kmetov truda vrnila. A zdaj pribajajo že tužne vesti od vseh krajev in koncev. Tukaj je bila vse imenitna, a solnce je otavo sežgal. Ajda je moralova cveteti, pa je na ajdini njivi prašnico suho, kakor na cesti. Koruzo morajo ljudje snati, da jo raje živila požrè, nego da bi se im popolnoma posušila. Rumena je kot v času zore, a ploda komaj vidiš. V drugih krajih zopet povzročilo je vreme trsne bolezni, ki so nastopile z neverjetno krepkostjo. O fižolu, repi, krompirju v nekaterih naših krajih niti gura ne more biti. Sadno drevje izgleda žalostno in ima toliko sadu kakor akacie, ki jih

nekateri kmetje še vedno namesto žlahtnih jaboljk sadijo. In toča je bila po naši zemlji, opustošila je široke pokrajine, zbla vse kakor z železni kladi in pustila kmetu le — solze. V kolikor so nam došla poročila, so se povod po Spodnjem Štajerskem in tudi po Koroškem kmetovem želje in ljudski upi zopet izjavili, — in namesto bogate žetve in trgovatve, namesto zlatega cvenka v škrinjo prinosla bode jesen zopet le dolgove in eksekutorja . . .

Kakor vsako leto . . .

Pa še nekaj bode prinesla jesen, tudi kakor vsako leto, — obljube, obljube bode prinesla, da bode lahkomseljnemu človeku kar srce trepetalo od razkošja in veselja! Obljub bode deževalo, ti vbogi kmet, deževalo kakor točnih zrnov! Prišli bodejo slovenski poslanici in slovenski preroči in slovenski agitatorji in vpisovali bodejo tvoje ime po vseh mogočih spisih in knjigah; in vozile se bodejo komisije in pochodile po tvoji njivi še tisto, kar je toča puštela; in pomilovali te bodejo na vse strani, ti vbogi kmet, in po časopisi bodejo tožili o tvoji bedi in nesreči in se pridušali, da moraš dobiti pomoč; in — in — naposled bodeš ravno tako reven in lačen kakor doslej . . .

Kakor vsako leto . . .

Kajti ti slovenski voditelji nimajo časa za vas kmete, — politika jim vzame vse moči, — na-se morajo preveč misliti, — in zato bodeš slovenski kmet zopet zapuščen, kakor vsako leto . . .

Enkrat pa, vbogi kmet, se bodeš vzdramil in si sam pomagal in takrat bode drugače kakor vsako leto . . .

Velika ljudska veselica v Št. Vidu pri Ptiju

se vrši

v nedeljo dne 11. avgusta pri g. Schosteritsch
(na vrtu pod lipo.)

Dopoldne koncertna godba in srečolov (začetek ob 11. uri)

Popoldne velika zabava (šaljiva pošta, boj s konfeti, ples na prostem, citer-koncert, petje, varčna predstava, vloga vloga).

Vstopnina prosta in brez plačila. Čisti dobiček je namenjen v bogi šolski deci v Št. Vidu.

Preskrbljeno je za izvrstno pijačo, pristna vina, svežo pivo, mrzle in gorke jedi.

Štajerski domaćini, prideš vsi na to ljudsko veselico, pri kateri se ne gre za nobeno hujskario!

Vsi dobro došli!

Politični pregled.

Roparstvo. Cene surovega sladkorja so v zadnjem času budo nazadovale in postale razmeroma nizke. Vkljub temu je sklenil sladkorni kartel za mesec avgust, da se cene sladkorja ne znižajo. Mirnokrvno opazuje vlada to očitno roparstvo visoke gospode . . .

Učijo se! Z oziroma na velikansko pomorsko nesrečo „Titanica“ izdala je avstrijska in ogrska vlada novi postavni načrt, ki se tiče pomorske službe in ki se je za študiranje pomorski oblasti v Trstu in na Reki izročil. Načrt se tiče v prvi vrsti varstva potnikov. Vsak potnik mora imeti odslej na parniku zasigurjen prostor v rešilnem čolnu. Vsakdo, ki je na parniku nastavljen, mora znati veslati. Nadalje obsegajo načrt celo vrsto poboljškov stanja mornarjev. Vsak trgovski parnik mora imeti Marconi-aparate. Tudi morajo vsi parniki, ki gredo pri Gibraltarju v odprto morje, imeti dve mašini in dve šräbvi.

Laško junaštvo. Avstrijski baron Chlumetzky dobil je svoj čas od Italije red sv. Mavricija. Ker pa je zdaj v času vojske o laškem vojaštvu resnicno pisal in zlasti par slučajev upora v laški armadi omenil, mu je laška vlada ta red odvzela. Chlumetzky pa je zdaj na podlagi italijanskih virov dokazal, da so njegova poročila resnična. Vboga Italija!

Prismojene babe. Kakor znano, borijo se na Angleškem t. z. ženske emancipistke za politične pravice žene. O stvari sami se da govoriti. Neumno je le, da te politikujoče babe vso mogoča surova sredstva vporablajo, da bi javnost na svoje čenčanje opozarjale. Z nasilnimi sredstvi hočejo vlado preplašiti, da bi jim privolila volilno pravico. Kadar se kje kakšni minister pokaže, pa ga že te prismojene babe dejansko napadejo. Izložbena okna pobijajo in ako se jih zapre, nočejo nič jesti, da bi igrale vlogo mučenici. V Dublinu so vrgle te babe v kočijo ministerskega predsednika Asquitha sekira, s katero so eno osebo ranile. V teatru istega mesta so vrgle goreči stol med poslušalce. Te nevarne babe se je zaprolo. S takimi sredstvi seveda le dokazujojo, da niso sposobne za politične pravice.

Boji med zamorci in belimi so se vršili zopet v državi Goraia v Ameriki. V teh krvavih bojih je bilo 7 zamorcev ubitih, 11 zamorcev in 4 belih pa težko ranjenih. Sovraščvo med obema plemenoma še vedno noče ponehati.

Jako redka priložnost

Od večje fabriške zaloge se mi je mnogo tisoč krasnih, težkih

tiger-flanel-spalihi-odej

z lepim pisanim robom v razprodajo zaupalo. Odjed se pripravite za vsako domačijo, so močne in gorke, ca. 190 cm dolge in 140 cm široke. Pustite si takoj

4 k. tiger-flanel-spalihi-odej

za skupaj 9 88 Kink. zavoga in poštne, brez vsacega nadaljn. plačila, franko po povzetju v hišo poslati. Z mirno vestjo lahko trdim, da bode vsakda s posiljavijo zadovoljeni in lahko z zaupanjem naročite. Izmenjava vedno dovoljena.

Gospica Margarete Ahrens, Wiesbaden, Waterlostraße 4.